

BIKAS

 FOCUS OP NEPAL

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.
Vol.30, n°3 – juli / augustus / september 2019
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

De grootsheid van een natie en de morele vooruitgang kunnen worden beoordeeld door de manier waarop de dieren worden behandeld.

(Mahatma Gandhi)

GEEN ONERVAREN KLIMMERS MEER OP DE MOUNT EVEREST

Dat is het standpunt van de Nepalese overheid.

In juni richtte de Nepalese overheid een vijfkopig comité op dat de dood van negen bergbeklimmers aan de Nepalese kant van 's werelds hoogste berg moet onderzoeken.

Al ongeveer 5 000 mensen hebben de top van de Mount Everest bereikt, 300 stierven op de berg. Dit jaar in april en mei vielen er maar liefst elf doden terwijl een recordaantal klimmers de top bereikte. Officiële cijfers spreken van 885 alpinisten. Sinds 2015 is het ook het dodelijkste klimseizoen. Door de drukte moesten

de teams soms uren wachten voor ze verder konden, met alle risico's van dien.

Nepal leverde 381 vergunningen af met de indrukwekkende wachtrijen tot gevolgd. Dat is gevaarlijk want boven de 8 000 meter is de zuurstof schaars, het wordt daarom ook de 'death zone' genoemd. Experts hebben gewaarschuwd dat sommige klimmers te slecht voorbereid zijn of te onervaren. Ze riepen de Nepalese overheid dan ook op om minder klimvergunningen af te geven. Bergbeklimmen is een belangrijke bron van toeristische inkomsten voor het Himalaya-staatje.

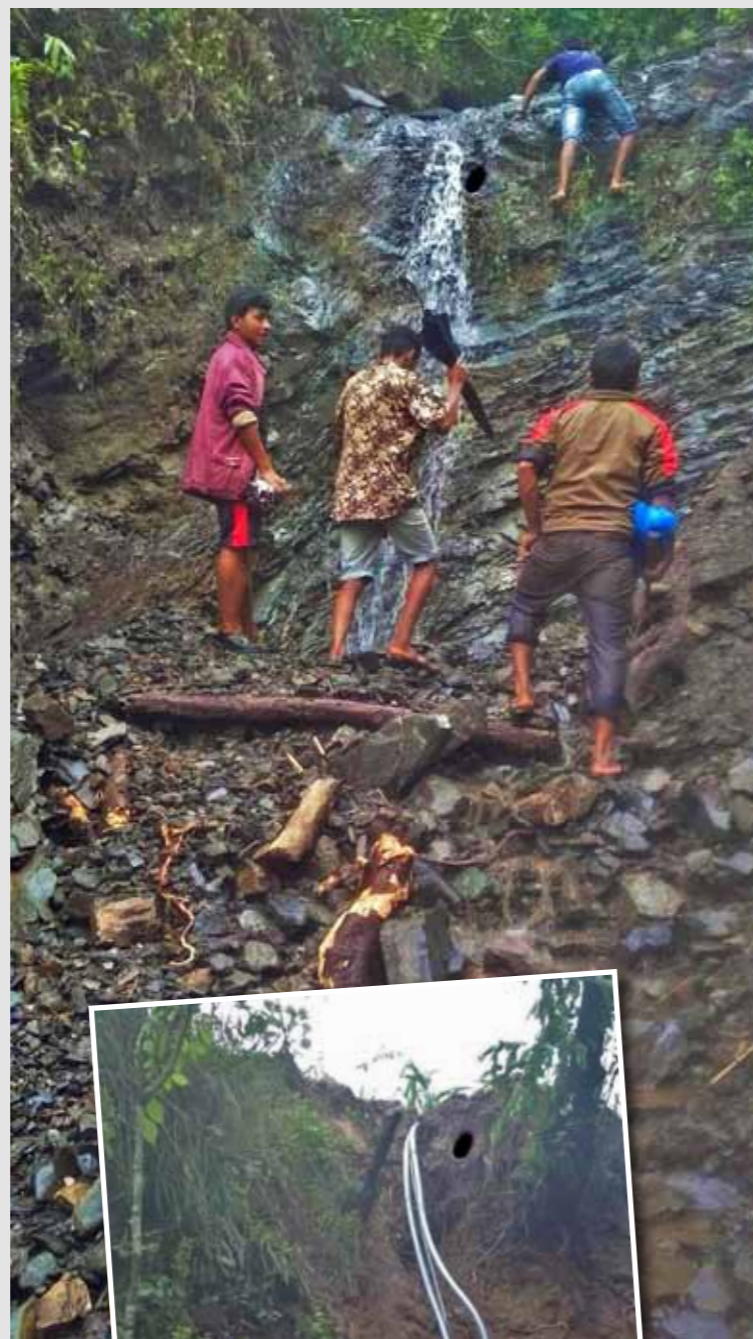
Volgens het rapport van de onderzoekscmissie werden de 'klimvensters' tijdens het vorige klimseizoen niet goed benut. Klimvensters zijn die momenten wanneer de weersomstandigheden geschikt zijn om de top te bereiken. Op 22 mei, de laatste dag van het seizoen, probeerden 223 alpinisten tegelijk op de top te geraken, met files als gevolg.

Dat er doden vielen door opstoppingen, achtte het comité niet bewezen. Bergbeklimmers kwamen wel om door uitputting en hoogteziekte.

Het comité heeft ondertussen voorgesteld om de regels te verscherpen. Klimmers die de Everest op willen of een andere achtduizender, zullen moeten bewijzen dat ze eerder in Nepal al een berg van minstens 6 500 meter beklommen hebben. Ze moeten fysiek in orde zijn en ze moeten zich laten vergezellen door een ervaren gids. Het comité stelt ook een minimum bedrag van 35 000 dollar (ruim, 31 000 euro) voor een klimvergunning voor.

De klimmers zullen ook een verzekering moeten voorleggen die eventuele reddingskosten dekt. Klimmaatschappijen moeten minstens drie jaar actief zijn voor ze expedities naar de Everest mogen organiseren.

De voorstellen van de commissie moeten nog worden goedgekeurd door het parlement. Verwacht wordt dat dit zal gebeuren voor de aanvang van het nieuwe klimseizoen volgende lente.

JO LOGGHE NOODFONDS

In ons vorige tijdschrift kon je lezen dat het Mane Vigur project zo goed als klaar was en dat 82 gezinnen van water werden voorzien. Ondertussen heeft het noodlot toegeslagen. De vreselijke moessonregens (de ergste in 14 jaar) hebben een groot deel van de pijpleiding verwoest.

Na de zware moessonregens van de laatste weken bracht Babu Lal, onze projectmedewerker ter plaatse, ons volgend treurig nieuws.

Namaste iedereen,

Ik wil jullie allemaal op de hoogte brengen van het slechte nieuws in verband met Mane Vigur. Voor enkele weken, zoals jullie allen weten, heeft het door de moesson overal in Nepal fel geregend. Daardoor hebben er veel aardverschuivingen en overstromingen plaats gevonden en is er overal veel schade aangericht.

Ik wil ook melden dat het waterproject Mane Vigur net een week voor de moesson volledig klaar was. Maar door die hevige regenval vond er een aardverschuiving plaats die in een mum van tijd het Mane Vigur Project heeft verwoest. Sindsdien is er geen drinkbaar water meer in het dorp.

De dorpelingen hebben de kapotte pijpleiding gecontroleerd en gezien dat de leiding op het moeilijkst te plaatsen deel vernield en weggevaagd was door de aardverschuiving. Het gaat hier over de dure metalen pijp. De dorpsbewoners zijn erg verdrietig omdat ons project als hoop en voorbeeld fungeerde voor het hele berggebied van het Kavre District. Tot nog toe was een dergelijk project, waarbij elk huis één kraan (waterleiding) krijgt, nooit eerder opgestart. Niet alleen de eigen inwoners, maar ook dorpelingen van andere plaatsen waren geïnteresseerd in dit project, waren onder de indruk en waren vol lof over het project. Maar nu deze aardverschuiving dit project vernietigde is zowel mijn hart als dat van alle dorpsbewoners gebroken.

Nog steeds is de regen niet gestopt in het dorp. Vooral in heuvelachtige gebieden en het terai gebied valt er voortdurend regen. Alle dorpelingen zijn nog steeds bang omdat dit nog maar het begin van het regenseizoen is, want de moesson in Nepal zal nog tot eind september duren.

Bij deze ramp stierf een man in het dorp en veel dieren zijn gedood en/of weggevaagd door een aardverschuiving.

*Vriendelijke groeten,
Babu Lal*

Beste sponsors en sympathisanten,

Deze noodkreet uit Nepal is duidelijk en de ontgoocheling goed te begrijpen. Verloren energie, verloren centen, verdwenen gemoedrust. Verloren geloof in het project???

Wij willen deze mensen niet aan hun lot overlaten en hen helpen hun droom terug op te bouwen.

Jullie steun is niet alleen noodzakelijk maar ook dringend. Help ons met het Jo Logghe NOODFONDS hen te helpen. Iedere gift is welkom (vanaf 40 euro een fiscaal attest).

Stort je bijdrage daarom op de rekening van BIKAS vzw BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Jo Logghe Noodfonds'.

Dank, dhanyabad, namens de familie Logghe.

PS : Babu Lal heeft ons laten weten dat men enkele kleine voorlopige herstellingen heeft uitgevoerd.

ONZE PROJECTEN

VAN SCHOOL TOT SCHOOL

De middelbare school in het dorp naast Jutepani: Hakpara.

Namaste! Welkom in Jutepani en Hakpara!

Parlisa is pas 7. Ze woont in de Inner Terai, waar de laagvlakte overgaat in gebergte.

Haar dorp heet Jutepani, en ze gaat er naar de plaatselijke lagere school.

Welke kansen zal ze krijgen in haar leven?

Haar leraars hebben weinig vorming genoten. Het onderwijs is vaak beperkt tot imitatie: de kinderen herhalen wat de leraar zegt en schrijven hun leerboeken over, zonder de inhoud te begrijpen.

Na het vijfde leerjaar zal Parlisa wellicht naar de middelbare school gaan in het dorp naast Jutepani: Hakpara.

Er zijn amper pedagogische materialen in de scholen, de klaslokalen zijn kaal en het schoolterrein is niet uitnodigend.

Het is in dit arm en relatief geïsoleerd gebied dat het Centre for Educational Policies and Practices (CEPP) werkt. Die Nepalese ngo beschouwt het onderwijs als 'de grote gelijkmaker' in de maatschappij en wil de leraren motiveren en ondersteunen, de

ouders bewustmaken van hun rechten, de leeromstandigheden verbeteren en het onderwijsbeleid beïnvloeden.

In Jutepani en Hakpara zal CEPP nu extra ondersteund worden door HE Space Children's Foundation. Dit is een vereniging zonder winst oogmerk die het leven van kansarme kinderen wil veranderen door hen toegang te bieden tot onderwijs van hoge kwaliteit en daar ook de middelen voor te voorzien.

HE Space Children's Foundation verbindt er zich samen met BIKAS toe CEPP te helpen om de klassen meer kindgericht te maken, natuurlijke speelplaatsen te ontwikkelen en zowel leraren als ouders en leerlingen te ondersteunen.

Steun aan de landelijke gemeenschappen van Jutepani en Hakpara maakt deel uit van een groter opzet: het project dat we 'Van School tot School' genoemd hebben. Het is de bedoeling overheidscholen op het afgelegen platteland te verbeteren door alle partijen die actief zijn in het onderwijs te betrekken: ouders, leraren en kinderen, maar ook de dorpsgemeenschap en de onderwijsoverheden. Dit gebeurt door vormingsactiviteiten voor leraren, rond motivatie, kennis, attitudes en vaardigheden, maar ook door de begeleiding van ouders en 'school management

ONZE PROJECTEN

Parlisa is pas 7. Ze woont in de Inner Terai, waar de laagvlakte overgaat in gebergte.

De school en speelplaats van Hakpara.

committees', door het verbeteren van de fysieke schoolomgeving en door een dialoog aan te gaan met de plaatselijke en nationale onderwijsautoriteiten.

Updates over CEPP kan je lezen op https://bikas.org/Van_School_Tot_School, maar je kan ook CEPP's website <https://schooling-nepal.org/> en Facebook pagina <https://www.facebook.com/schoolingnepal/> bezoeken.

Pheri Bhetaula! (Tot binnenkort)

Je steun voor de scholen van Jutepani, Hakpara en andere landelijke gemeenschappen is welkom op rekening BE32 2200 7878 0002 van BIKAS vzw.

Vermeld aub 'Van School tot School' of 'Vrienden van Paul en Carine'. Dankjewel!

Leraren van verschillende scholen in het gebied op weg naar een CEPP training in Jutepani.

BIKAS ON LINE
Buiten onze website - <https://www.bikas.org/> - zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België-Belgique ... en wordt vriend van Bikas!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als je over een e-mail adres beschikt. Stuur je e-mail adres naar info@bikas.be, met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan je ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal EN per post'.

KALIDEVI PROJECT

Veel grote stenen, veel grote én kleine kinderen

In vorige nummers van het Bikas tijdschrift gingen we reeds in op de werking van één van onze partners in Nepal, CEPP.

CEPP – Centre for Educational Policies and Practices – wil het recht op basisonderwijs garanderen door de verbetering van het onderwijsbeleid op alle niveaus, in het bijzonder op het niveau van de lokale school, gebruik makend van bestaande voorzieningen. Ze staan voor een allesomvattend onderwijsbeleid in Nepal, een onderwijsbeleid dat gevoelig is voor sociale, culturele kwesties en milieuaangelegenheden en dat relevant is voor de gemeenschap. Ze werken nauw samen met lokale gemeenschappen, politici, leraren en kinderen, ze doen veel veldwerk en ze hebben een goede en lange traditie wat betreft samenwerking met vrijwilligers van allerlei aard.

Sinds 2016 werken CEPP, de opleiding architectuur van KUL in Gent, een aantal architecten en pedagogen nauw samen. Zij willen een schoolproject in Nepal uitbouwen dat, naast zijn traditionele functie als plek om kennis te vergaren en te delen, ook een gemeenschapsfunctie tracht te vervullen binnen het dorp. Op die manier proberen we een hogere betrokkenheid van ouders, leerlingen, leerkrachten en schoolbestuur op het schoolgebeuren als geheel te bereiken.

BEGIN 2019 – EEN FRISSE START

Het is even geleden dat je nieuws kreeg te lezen over het Kalidevi-project. Het heeft wat voeten in de aarde gehad, maar de werken voor de nieuwe school zijn volop aan de gang!

Net na de publicatie van het laatste Kalidevi artikel (januari 2019) zijn we opnieuw met een groep van 24 KUL-studenten naar Nepal afgereisd om de werken aan de Kalidevi school op te volgen en bij te staan, alsook om concrete studiebezoeken en workshops te houden in verschillende andere dorpen waar onze partner CEPP actief is.

CEPP heeft kunnen bewerkstelligen dat samen met onze komst, de werken aan de dakconstructie konden hervat worden.

Opnieuw zijn er afwegingen gemaakt wat betreft materialen en afwerking. Constructiehout (in dit geval lokaal tropisch hardhout) blijkt in Nepal, gezien de hoge vraag voor het heropbouwen van huizen en andere gebouwen, duurder dan staal.

We hebben dan ook beslist om het (beperkte) volume hout dat we beschikbaar hebben, maximaal in te zetten in het interieur van de

De KUL-studenten arriveren in Kalidevi, de kinderen zijn enthousiast!

De zittrappen beginnen vorm te krijgen!

klassen. We gebruiken het hout zo veel mogelijk daar waar je het kan zien en voelen. Hout voor vloeren, wanden en kasten, eerder dan voor de constructie.

Om hout te sparen zullen de kolommen voor de dakconstructie voorzien worden in staal, wat trouwens de montage sterk vereenvoudigt.

De studenten in Kalidevi hebben (letterlijk) bergen werk verzet en meegewerkt aan de verharding voor de buitenklas. De vloer en zittrappen zijn volledig in natuursteen uitgewerkt en geven op die manier vorm aan de eerste, meest 'publieke' klas.

De aannemers waren intussen druk in de weer met het monteren van de stalen spanten.

Indrukwekkend was het om de stalen spanten vorm te zien krijgen en finaal op de laatste dag voor ons vertrek het centrale spant gemonteerd te zien.

De school heeft een dak! (of toch bijna)

De KUL-studenten en jongeren uit het dorp werken samen aan de zittrappen voor de buitenklas

Het centrale spant wordt op z'n plaats gegeven, met man en macht!

En ze zag dat het goed was

ONZE PROJECTEN

Een aantal leerlingen van de Kalidevi Primary School geven de plannen voor de nieuwe school een kritische lezing

De school heeft een dak!

Ook het interieur krijgt vorm; de eerste wanden in CSEB-blokken worden afgewerkt

DE WERKEN VORDEREN

In de periode van maart tot en met juni 2019 is de stalen dakconstructie gefinaliseerd, en zijn de stalen kolommen geplaatst. Twee vrijwilligers – Lin Seminc en Jens De Crop – bezochten Kalidevi, hielpen bij de verdere opbouw en startten een project op in het dorp rond produceren van een oliepers.

Nadat ook de dakbedekking werd geplaatst, konden de werken aan de binnenwanden in CSEB-blokken (Compressed Stabilised Earth Blocks) worden gestart.

In het eerste artikel omtrent dit project (april 2018), kon je zien hoe deze stenen ter plaatste, met een mengsel van lokale aarde en leem, werden geproduceerd.

Het resultaat mag er zijn!

In juli 2019 is gestart met de productie van de houten binnenwanden en het schrijnwerk.

Planning is om tegen eind 2019 de school gebruiksklaar op te leveren, moet lukken!

Wil je ook je 'steentje' bijdragen tot de 'Post School', dan kan dit door een storting op het nummer BE32 2200 7878 0002 van BIKAS vzw, met als vermelding 'Van School tot School - Post School Project'

ar. Wart Thys.

Dit project is een samenwerking tussen vier docenten van de KUL: Ignaas Back, Klaas Vanslebrouck, Hilde Bouchez en Tom Callebaut; twee ervaren vrijwilligers Carine Verleye & Paul Beke; architect Wart Thys en graficus Lin Seminc.

In het dorp werd door CEPP, Jens De Crop en een aantal dorpelingen geëxperimenteerd met een manuele oliepers

De staalconstructie van het dak wordt finaal geassembleerd

ONZE PROJECTEN

THE BELGIAN BRICK CHILDREN SCHOOL FEDERATION

De BBCSF blijft actief in de zomer en gedurende het re-genseizoen.

Het dagverblijf voor de jongsten

Dagelijks zijn er tussen de 18 en de 25 kinderen aanwezig. Veertien jongens en elf meisjes zijn ingeschreven in het Kopila Nepa 'Early Child Development Centre'. Het dag-centrum is 26 dagen per maand open.

Deze zomer ging bijzondere aandacht naar hygiëne en gezonde voeding. Drinkbaar water was een heel speciaal thema want er gebeuren nog regelmatig vergiftigingen door het drinken van besmet water.

De kinderen kregen een nieuw schooluniform, sokken en schoentjes. De ouders van de meeste kinderen zijn dalits, zeer arme mensen die het bijzonder moeilijk hebben.

Tijdens de oudervergaderingen werd door verschillende specialisten, de huisdokter van de school, een psychologe van het grote Cerebral Palsy Centrum en de plaatselijke leerkrachten raad gegeven aan de ouders in verband met gezinsplanning, hygiëne thuis en hun omgang met hun kinderen na de schooltijd. De ouders delen blijkbaar goed mee in de kennis die de kinderen mee naar huis brengen. Op de dag waarop de natuur in Nepal bijzondere aandacht kreeg – World Environment Day – werden de tuinen van de school en het CPC grondig opgekuist en plantten de kinderen rijst, bloemen en struiken.

Wanneer er nieuwe kinderen in de groep kwamen, werd er nadrukkelijk werk van gemaakt om de kinderen met elkaar te laten praten en spelen. Niet evident als het gaat om kinderen van verschillende etnische groepen en uit andere kasten.

Een uurtje per dag werd doorgebracht in de computerklas. Een kijk op kinderen in andere delen van de wereld vormt een stimulans voor de Brick Children. Hun oefeningen, werkjes, tekeningen en spel worden daardoor sterk beïnvloed volgens de leerkrachten.

In de nabijheid van de school waren er wegenwerken bezig. De leerkrachten namen de kinderen mee naar de bouwplaatsen en legden uit hoe een weg wordt aangelegd, maar wezen hen tegelijkertijd op de gevaren van een bouwverf.

Zomers naai- en knutselatelier voor de oudere kinderen

Er zijn 150 kinderen ingeschreven waarvan er dagelijks tussen de 45 en 70 aanwezig zijn.

Onze Welshe vrienden steunen mee dit project door de kinderen dagelijks een gezonde maaltijd aan te bieden. Ook hier is de Brick Children School een lichtpunt voor de hele omgeving. Heel wat ouders hebben tijdens de vakan-

BCSCHOOL EN CPCENTRE - DAG VAN DE AARDE ZOMER 2019 BBCSF

BCSCHOOL OP WERFBEZOEK ZOMER 2019

BCSCHOOL ZOMERKLASSEN 2019

ONZE PROJECTEN

tie – het regenseizoen – geen tijd om met hun kinderen bezig te zijn.

Het Cerebral Palsy Centrum

Er zijn zes kinderen ingeschreven waarvan er drie afwisselend dagelijks in het centrum kunnen behandeld worden. Het CPC is 25 dagen per maand open. Zeventien dagen werd er enkel therapeutisch gewerkt zoals spraak- en bewegingstherapie. Andere dagen ging de aandacht meer naar opvoeding, eetgedrag en ontspanning van de kinderen, samen met de moeders. De dagelijkse lessen aan de moeders om met hun kinderen met een beperking om te gaan, wordt strikt opgevolgd door de leerkracht van het CPC. Er gebeuren regelmatig huisbezoeken door de dokter van de Brick Children School. Naast hun beperking hebben sommige kinderen ook nog andere gezondheidsproblemen.

De naaiklassen voor volwassenen

Negentien jonge vrouwen zijn ingeschreven in de Kopila Nepa naaiklas. Ze begonnen in mei van dit jaar aan hun zes maanden durende opleiding. De klas is 21 dagen per maand open en in elke les zijn gemiddeld 17 cursisten aanwezig. Ondertussen zijn de naaiklassen al aan hun veertiende jaargang toe. De naaiklassen, met twee cursussen per jaar van elk zes maanden, werden in 2006 opgericht door Rama Ghimire en Anita Shresta. Na hun opleiding krijgen de naaisters een diploma in de graad dat ze afstuderen. Om een volwaardig diploma van naaister te bekomen, moet men drie jaargangen doorlopen.

De Brick Children School en het Cerebral Palsy Centrum aangesloten op de waterleiding

Met veel belangstelling volgden de kinderen de werkzaamheden van een aantal werklieden in de schooltuin. Er werden buizen en slangen in de grond gestopt en uiteindelijk een kraantje en een meter geplaatst. Het Kopila Nepa team is bijzonder opgelucht dat er nu water uit de kraan komt en men de waterreservoirs regelmatig kan bijvullen. Voordien moest men beroep doen op een tankwagen die maar af en toe langskwam om de watertanks van de school bij te vullen. Nu men de watervoorraad kan bijvullen is het risico op droog vallen zoals vorig jaar zo goed als uitgesloten. De Belgian Brick Children School Foundation financierde deze werken.

Je kan de Brick Children School en het geïntegreerde Cerebral Palsy centrum steunen door een bijdrage te storten op de rekening van BIKAS vzw BE32 2200 7878 0002 met de vermelding van 'BBCSF' of 'Brick by Brick'. Fiscaal attest vanaf 40 euro.

CEREBRAL PALSY ZOMER 2019 BBCSF

WATERLEIDING ZOMER 2019 BBCSF

BARUN SECONDARY SCHOOL KHANDBARI

Op 18 april werd de school in Khandbari ingehuldigd. We hebben jullie via dit tijdschrift steeds op de hoogte gehouden, vanaf de aardbeving van 2015 tot de officiële opening van dit prachtige gebouw. Het ging met de nodige moeilijkheden gepaard, maar de samenwerking was optimaal.

Dankzij jullie steun hebben de kinderen de klassen in gebruik genomen, mooie, veilige, hygiënische, stevige lokalen. We zijn er samen met de bevolking van Khandbari zeer trots op. Liefst zouden we jullie allemaal meenemen en zodat jullie het resultaat ter plaatse kunnen aanschouwen. Maar we laten de foto's hun werk doen om jullie een idee te geven van de nieuwe school.

Jullie steun en betrokkenheid hebben ons de moed gegeven om verder te werken. Wij hebben besloten om op de vraag van de gouverneur in te gaan. Er zullen twee extra klassen bij komen zodat de leerlingen niet naar Kathmandu moeten om verder te studeren. En er wordt ook een sanitaire blok gebouwd voor de 450 studenten. Samen met jullie krijgen we dat wel klaar. Onze dank is enorm.

Nogmaals Dhanyabad (dankjewel)

José Smulders en Guy Der Kinderen

ONZE PROJECTEN

HAKU

OMDAT ONDERWIJS EEN BASISRECHT IS VOOR IEDER KIND

Zoals beloofd zijn ze in het bergdorp Thulo Haku niet bij de pakken blijven zitten en zijn ze al goed gevorderd met de constructie van de school. Met man en macht bouwt men aan de vier klaslokalen. De mogelijkheid bestaat om er nadien nog een verdieping bovenop te plaatsen als dat nodig is en geld voorhanden.

Een vijftigtal arbeiders werken volop aan de ruwbouw. Door het extreem felle regenseizoen is de korte weg naar Haku Besi onbruikbaar geworden en is men verplicht weer de lange weg langs Dhunche te gebruiken. Gelukkig waren de meeste goederen nog voor het regenseizoen ter plaatse gebracht en kon men goed doorwerken. De funderingen en de steunpilaren, die ter plaatse in kisten werden gegoten, werden geïnstalleerd. De metalen staven voor het gewapend, stalen beton zijn erin verwerkt. Men is nu volop bezig met het metselen van de muren. We kijken uit naar hoe het allemaal verder zal verlopen.

In het lager gelegen Haku Besi hebben we ondertussen de acht schoolborden, die volledig onbruikbaar waren, vervangen. Ze werden op maat gemaakt zodat ze perfect passen in de kleine

ONZE PROJECTEN

klassen. Ook op de vraag naar een beamer zijn we ingegaan zodat ze deze binnenkort ook kunnen gebruiken bij het lesgeven.

Naast het bouwen van de scholen willen we nagaan in hoeverre we voor de leerkrachten van de vier dorpen van Haku extra trainingen kunnen voorzien. Zij zijn vragende partij om zich bij te scholen over hoe men beter les kan geven, welk didactisch materiaal men kan gebruiken, enz.

Het zijn leergierige leerkrachten die, als vakbekwame onderwijzers, hun leerlingen de best mogelijke opvoeding willen geven. Er is nog veel werk aan de winkel in dit arme en afgelegen berggebied maar de wil om te leren en deze kennis door te geven is zeer sterk aanwezig.

Wil jij mee helpen om de kinderen van Haku een kans op onderwijs te geven in hun eigen, vertrouwde omgeving steun dan mee en stort je bijdrage op de rekening van BIKAS vzw op BE 32 2200 7878 0002 met vermelding 'Haku'. Elke gift groot of klein is van harte welkom, onderwijs is een basisrecht voor ieder kind.

Betty Moureaux
Voorzitster vzw Bikas

CONSTRUIS-MOI UN VILLAGE

BOUW ME EEN DORP

Het doel dat de initiatiefnemers van 'Construis-moi un village' hadden vooropgesteld, is eindelijk bereikt: na vier jaar inspanningen stroomt eindelijk drinkwater in het centrum van het dorp Paelep. In 2018 en in het begin van 2019 bouwden de inwoners van Paelep dertig waterpunten, bedoeld om telkens groepen van vijf of zes gezinnen van water te voorzien. Ter herinnering: door de aardbeving van april 2015 werden alle waterpunten in Paelep en in de hele Langtangregio vernietigd, evenals de watervoorziening voor drinkbaar water.

Het feit dat drinkwater opnieuw onmiddellijk beschikbaar is, vereenvoudigt het leven van de inwoners van Paelep en verbetert de sanitaire omstandigheden aanzienlijk. Na de aardbeving in 2015 hadden de inwoners maar twee manieren om water te vinden: ofwel vingen ze het water op dat over de grond liep (het dorp Paelep bevindt zich op 2000 m hoogte in een steile vallei), ofwel haalden ze water bij de enige bron die overbleef en die zich bevond op een afstand van 1400 m van de dichtstbijzijnde huizen.

Deze dertig nieuwe fonteinen werden gefinancierd door de Belgische Rotary-clubs van Gerpennes, Beaumont-Erquelines, Philippeville en Courcelles 2000, in samenwerking met de Rotary Club van Patan / Kathmandu. Alles werd gecoördineerd door Bikas. De inwoners van Paelep zorgden zelf voor niet-gespecialiseerde werkrachten. Vandaag hoeft alleen nog één aspect afgerond te worden: de Nepalese autoriteiten zijn bezig met de aanleg van een weg die het dorp bedient, maar daardoor kwam een gedeelte van de hoofdtoevoer van water bloot te liggen. We moeten deze buis zo snel mogelijk begraven voordat ze door een kar wordt beschadigd. Bikas heeft ingestemd met de financiering van dit deel van het werk dat bijna klaar is.

Om het einde van het werk te vieren, zijn in de komende maanden twee evenementen gepland: op 12 oktober vindt in Paelep de officiële openingsceremonie plaats. De vertegenwoordigers van Construis-moi un village en natuurlijk de dorpingen van Paelep zullen aanwezig zijn om te feesten en een gedenkplaat aan te brengen op één van de waterfonteinen. Bovendien besloot de Rotary Club van Gerpennes, die de initiatiefnemer was van het project op het niveau van Rotary, eveneens om het einde van het project te vieren door een Nepalees feest te organiseren in Gerpennes, op 19 oktober.

Marc Preyat.

DHANYABAD

DHANYABAD VANWEGE PAUL EN CARINE

Bikas bestuurder Gaby Roegiers en zijn dochter Tineke, brachten ons project 'Van School tot School' onder de aandacht van HE Space Children's Foundation. We danken HE Space Children's Foundation om de landelijke scholen van Jutepani en Hakpara te ondersteunen.

Zonta Aalst ondersteunt CEPP (Van School tot School) om activiteiten te organiseren om vrouwenemancipatie te bevorderen. Dankjewel!

MET DANK AAN

Stichting OLM (NI) gift van 5 000 euro voor Haku
Zonta Club Aalst gift van 3.000 euro voor de activiteiten van Carine en Paul

DANKJEWEL VANWEGE BBCSF

De BBCSF ontving van de gemeente Lievegem een subsidie van 500 euro. De vrijwilligers, het Kopila Nepa team, de Brick Children en de kinderen van het Cerebral Palsy Centrum zijn hier zeer dankbaar voor.

ONGESTELD MAAR NIET MEER VERBANNEN

Chhaupadi wordt het eeuwenoud hindoegebruik genoemd. Een vorm van bijgeloof dat ongesteld zijn, beschouwt als een vloek.

Deze oude gewoonte houdt in dat vrouwen gedurende hun periode van ongesteld zijn verbannen worden naar een afgelegen hutje. Twee weken moet ze er blijven, de jongste kinderen gaan met haar mee. Ze mag niemand aanraken, geen voedsel bereiden. Melk en vlees worden haar onthouden. Ze mag niet naar school of de tempel. Het gebeurt ook dat ze in dat hok wordt verkracht.

Ze kan sterven aan de gevolgen van slangenbeten of van de kou. Dit jaar nog stierf een 17 jarig meisje nadat ze in een kot zonder ramen een vuurtje had gestookt. Een moeder en haar twee jonge kinderen kwamen in gelijkaardige omstandigheden om. Dit alles leidde tot een parlementair onderzoek. Waardig menstrueren is een recht in Nepal maar het wordt niet erkend en nageleefd in het traditionele achterland.

alle hutten verdwenen zijn. Hier is meer dan tien jaar actie voor gevoerd. Jarenlang werd de vrouwen verteld dat ze geen bezit zijn van hun man, dat ze door hen niet gecontroleerd of mishandeld mogen worden.

In Bungal kunnen de vrouwen nu ongesteld zijn zonder verbannen te worden. Daarmee is Nepal een stukje vrouwvriendelijker geworden. Maar het zal hier en daar nog lang duren vooraleer de oude traditie totaal zal uitgeroeid zijn.

In het westen van Nepal hebben hulporganisaties samen met de lokale overheden het in het district Bungal zo ver gekregen dat

NEPALKALENDER 2020

Het nieuwe schooljaar is begonnen en dan weten we dat het nieuwe jaar niet meer zo veraf is. Ook voor 2020 hebben we een mooie en praktische wandkalender samengesteld. Met dank aan de fotografen Els, Dirk, Davy, Lieve en Erwin voor de prachtige foto's en met dank aan Dirk voor het zet- en drukwerk. Voor 15 euro (+ verzendingskosten) geniet je een jaar lang van deze mooie Nepalfoto's en steun je mee het Haku project.

Vorig jaar konden we ruim 350 kalenders verkopen. Met de opbrengst werden de toiletten aan de school in Sano Haku gebouwd. Ook nu hopen we op een flinke afname wat welgekomen is voor de schoolbouw in Thulo Haku.

Wil jij graag zo'n kalender voor jezelf of om als geschenk te geven, stuur dan een mailtje met je gegevens naar betty@bikas.be. Wij zorgen er dan voor dat de kalenders op de juiste plaats terecht komen.

- in groep
- individueel op maat

Het aantal christenen in Nepal groeit snel maar de nieuwe antiterroriswetten zetten de christelijke organisaties onder druk. De politie zou controles uitvoeren bij organisaties die het christendom prediken.

Lange tijd was Nepal het enige hindoe koninkrijk ter wereld. Maar na een tien jaar durende burgeroorlog en de daaropvolgende val van de monarchie werd Nepal in 2008 een seculiere republiek. Het aantal christenen nam snel toe. Maar een kanttekening in de nieuwe Grondwet – eeuwenoude religie en cultuur van het land moet worden beschermd – maakt dat iemand bekeerd voortaan verboden is. Wie dat toch doet, riskeert een gevangenisstraf van vijf jaar, een boete van 50 000 Nepalese roepies (ongeveer 370 euro) en voor buitenlanders volgt een deportatie. In een aangepaste versie van de wet, sinds augustus van kracht, werd nog toegevoegd dat ook het 'kwetsen van het religieuze sentiment' van een persoon of groep voortaan strafbaar is. Er wordt geen religie bij naam genoemd maar de christenen vrezen dat de wet tegen hen zal worden gebruikt. Het christendom, tot 1951 verboden in Nepal, is er ondertussen begonnen aan een flinke opmars. Van de ruim 29 miljoen inwoners zijn er naar schatting meer dan een miljoen christen, tien jaar geleden was dat nog niet de helft.

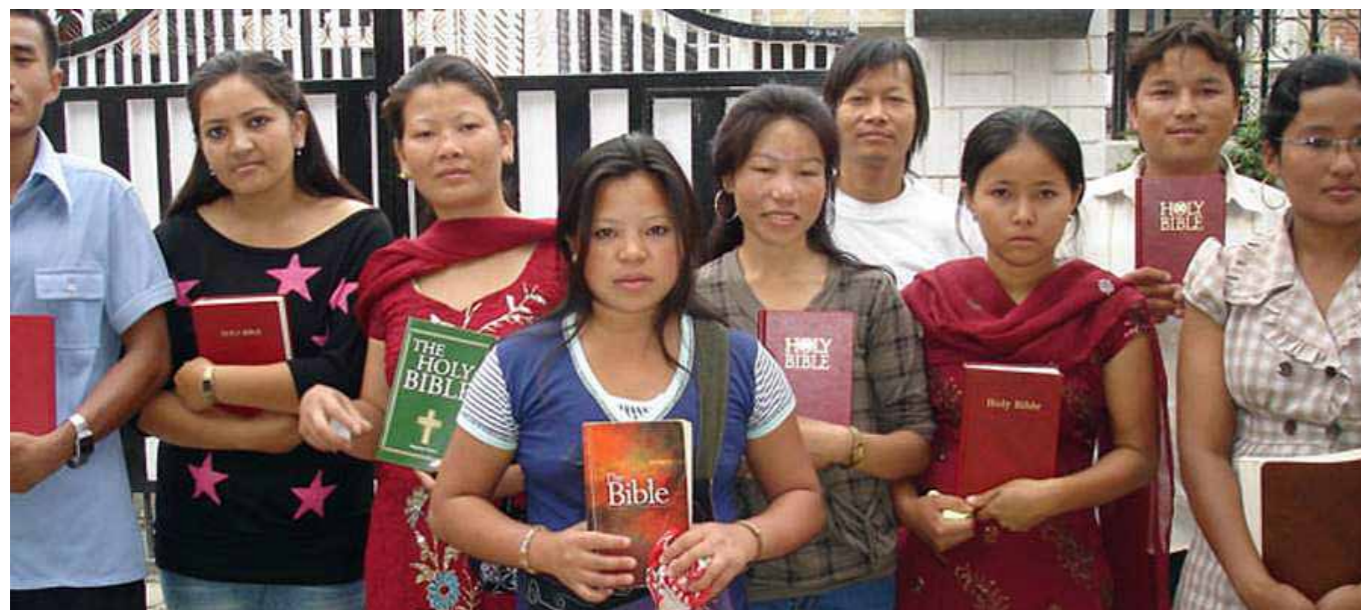
Overal in het land duiken kerken op, van diep in de bergen tot hartje Kathmandu. Soms is het een kelder in iemands huis, dan weer een gebouw met alles er op en er aan, gebouwd met financiële steun van buitenlandse christenen. Maar in het overwegende hindoeïstische Nepal zitten velen niet te wachten op volgelingen van de bijbel. Nationalistische politici en fundamentalisten waarschuwen voor een westers complot om van Nepal een christelijk land te maken.

Spijtig genoeg bleef het niet bij dreigende woorden en kwamen er zelfs aanslagen van. Ook christelijke organisaties, sommige zelfs al decennia actief in Nepal, beweren dat het werken voor hen steeds moeilijker wordt. Visa zouden niet meer worden verleend en de controles op hun activiteiten worden verscherpt.

In de nasleep van de aardbeving waren er veel christelijke hulporganisaties aan het werk om de ergste nood te lenigen, vooral in de meest afgelegen gebieden waar er zo goed als geen hulp van hogerhand kwam. Die hulp werd echter niet door iedereen in dank afgenomen toen men te weten kwam dat sommige van deze clubs naast dekens en voedsel ook bijbels uitdeelden. Dat men vermoedt dat deze ngo's de mensen stiekem willen bekeren, is nog niet zo gek. Het merendeel van de Nepalese bekeerlingen behoort tot de armsten. Zestig procent van de christenen zouden dalits zijn, de laagst geplaatsten in het hindoeïstische kastensysteem. Discriminatie op basis van kaste is in Nepal nog lang niet verdwenen, zeker op het platteland. Daarom komen de mensen naar de kerk, want daar kent men geen onderscheid.

Er wordt ook wel eens gewezen richting buurlanden China en India, die de nieuwe regering voor zich proberen te winnen met miljarden aan steun en zo de westerse ngo's het liefst zien vertrekken. Beide staten hebben trouwens zelf problemen met christelijke gemeenschappen in hun land.

Een woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken zegt over de problematiek dat "alle geloven in Nepal gelijk zijn en dat de politie achter iedereen aan kan gaan die ervan wordt verdacht de wet te overtreden. Er is geen beleid gericht tegen specifieke religieuze groeperingen, of dat nu christenen zijn of hindoes". Afwachten hoe alles evolueert.

christenen voor de rechter voor het uitdelen van bijbels

NEPALDAG IN MOL

Zondag 30 juni vond in het eco centrum in Mol de Nepaldag 2019 plaats, ter afsluiting van 30 jaar Bikas. Het was de dagen voordien broeierig warm geweest en die zondag beloofden enkele wolkenvelden voor enig soelaas te zorgen. Maar toch bleef een grote opkomst uit. Een 60-tal dapperen waagde zich de bosrijke omgeving in. De langeafstandstappers meldden zich reeds om 9 uur aan de inschrijfstand.

Ondertussen werd er zowel binnen als buiten vlijtig verder gewerkt aan de afwerking van de diverse stands zoals de 'winkel', de eethoek, de tentoonstelling, de prijzentafel van de tombola...

Omstreeks 11 uur kwam Wim Caeyers, burgervader van Mol, samen met twee van zijn dochtertjes, ons een bezoekje brengen. Hij toonde veel interesse voor de Bikasprojecten en liet zich daarom ook heel enthousiast rondleiden in de exporuitte. Intussen was ook Paul Vandecruys van lokale Radio Mol gearriveerd om een verslag te maken voor het namiddagprogramma. Hij interviewde onder andere onze voorzitter Betty Moureaux en vroeg haar naar de doelstellingen en de werking van onze vereniging.

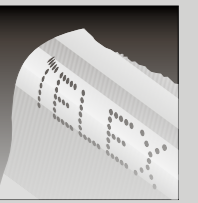
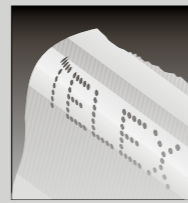
Vanaf een uur of één begonnen ook de namiddagbezoekers binnen te sijpelen. Er werd al vlug gretig gebruik gemaakt van het drankenaanbod in de cafetaria, ook de hotdogs en de ijsjes vonden goed hun weg. Omstreeks half drie gaf Robert Lenaerts een demonstratie van een klankschalenmassage. Hij verschaftte ook uitleg over de fabricatie en de samenstelling van de diverse 'singing bowls'. Zijn klankschalen komen uit Nepal maar de imposante feng gong is

van Chinese makelij. Ongelooflijk wat voor 'oerklanken' hij uit dit instrument wist te halen, van een regenbui tot een overweldigend onweer. Van een 'gongbad' gesproken!

Ondertussen waren de Nepalese danseressen gearriveerd. Ze gaven – in kleurrijke traditionele klederdracht – een wervelende show weg die aan elkaar werd gepraat door Betty, onze voorzitter. Ze wist zelfs Bikas bestuurslid Manjila Thapa te strikken voor een gesprekje over haar leven als Nepalese in België.

En toen was het tijd voor het boeiende reisverslag van Jelle Veyt. Hij vertelde zijn levensverhaal dat er vooral op neerkwam dat je

door wilskracht veel kan bereiken wat vooraf onmogelijk bleek. Hij fietste van Dendermonde naar Kathmandu om de top van 's werelds hoogste berg te beklimmen, de Mount Everest. De toehoorders waren geboeid door zowel woord als beeld.

Bikas bestuurders José Smulders en Guy Der Kinderen hebben Jelle alvast ingepland in hun programma van volgend jaar. We houden jullie op de hoogte via dit tijdschrift.

Niettegenstaande de opkomst niet zo groot was als gehoopt, is er toch een mooi bedrag overgeschreven op de rekening van Bikas waarmee we in Nepal toch heel wat kunnen verwezenlijken.

Onze dank gaat uit naar de vele vrijwilligers die alles in goede banen leidden. Ook een welgemeende merci aan onze sponsors die er voor zorgden dat er heel wat mooie prijzen konden verloot worden.

DHANYABAD!

Met dank aan Natuurpunt en onze sponsors: Anders Reizen, B&B Ambrogio Brugge, B&B Tspijker Mol, Albert Heyn, Bakkerij Meeus Mol-Ginderbuiten, Carpinus restaurant Herent, Colruyt, Cultuurcentrum 't Getouw Mol, Decathlon, Drukkerij Triakon Mortsel, Foto Luts Mol, gemeente Mol, Groenten & Fruit Festijntje Mol, KanikamaSushi Brugge, Kiku Sushi Herent, De Kleppende Klipper Mol, L'Exellent Lommel, Mols Bloemenhuis Cal Flowers, Perswinkel 't Pleintje Mol-Ginderbroek, 't Polonijsje Mol-Ginderbroek, Quebello Mol... en alle andere gulle schenkers!

BIKAS KOMT NAAR JE TOE

Wie geïnteresseerd is in een voorstelling van onze projecten of wie eens graag een trekking in Nepal wil gepresenteerd zien, we komen graag bij jullie langs. Verenigingen, scholen, groepen...

Geef maar een seintje op info@bikas.be.

REDACTIE

De redactie van het BIKAS tijdschrift is in handen van Irene Van Driessche, bestuurslid Bikas. Je kan haar mailen en info toesturen op haar e-mail adres irene@bikas.be. Alle info over acties ten voordele van Bikas en Nepal zijn welkom. Ook reiservaringen en -tips, interessante weetjes...

ONBEKENDEN VERNIELEN BOEDDHABEELDEN

Onlangs werden in Tilottama, in het westen van Nepal, vijf boeddhabeelden vernield door onbekenden. De gemeente had 22 beelden van meer dan 120 kg elk laten maken en ze aan de kant van de weg laten plaatsen. Vijf beelden zijn door onbekenden vernield. Leden van het lokale bestuur zeggen dat het vandalisme gebeurd is om de sociale en godsdienstige harmonie in het gebied te verstoren.

NEPAL VEROORDEELT VOORMALIG VN-TOP-MAN VOOR KINDERMISBRUIK

Gewezen VN topman Peter Dalgish (62) is door een Nepalese rechtbank schuldig bevonden aan seksueel misbruik van minderjarigen. De Canadees die zich jarenlang inzette voor de straatkinderen, werd na een tip van Terre des Hommes een tijdlang geschaduw door de politie. Op 7 april 2018 werd hij gearresteerd in zijn bergvilla in Katike. Op dat ogenblik bevonden zich twee minderjarige jongens bij hem. Op 8 juli veroordeelde een Nepalese rechtbank hem tot negen jaar cel. Ook moet hij beide jongens 500 000 roepie betalen, zo'n 6 500 euro. Het is nog onduidelijk of Dalgish in beroep gaat. Hij heeft altijd zijn onschuld staande gehouden.

NEPAL LAST OPENBARE FEESTELIJKHEDEN TER GELEGENHEID 84^e VERJAARDAG DAILA LAMA AF

De openbare feesten op 7 juli werden geannuleerd wegens mogelijke verstoring van de openbare orde en veiligheid. De steeds kritischer houding van de Nepalese overheid tegen Tibetaanse vluchtelingen zou een teken zijn van de groeiende invloed van China dat al voor 60 miljoen dollar geïnvesteerd heeft in Nepal. Daar wonen ongeveer 20 000 Tibetanen in ballingschap. Onder de druk van Peking neemt de huidige communistische regering een steeds hardere houding aan tegen deze minderheidsgroep.

NATIONAL PADDY DAY

Op 30 juni (Asadha 15, volgens de Nepalese kalender) wordt in heel Nepal elk jaar 'National Paddy Day' gevierd: de dag waarop Nepalezen rijst planten. De feestdag is erg belangrijk voor de gewone mensen, vermits de nationale economie gedomineerd wordt door de landbouw. Asadha 15 duidt het begin aan van het rijstplantseizoen (lees: de moesson).

HERVORMINGEN IN HET ONDERWIJS

De Nepalese overheid is overgestapt op een ander evaluatiesysteem voor de examens. De leerlingen krijgen niet langer een cijfer, maar worden geëvalueerd met een letter: van A+ (uitstekend) tot E (onvoldoende). De nieuwe methode is echter niet wetenschappelijk onderbouwd en veroorzaakt verwarring bij leerkrachten en leerlingen. De resultaten van de eindexamens van maart / april voor het secundair onderwijs werden bekendgemaakt. 459.275 studenten namen eraan deel.

Amper 2.792 studenten van overheidsscholen behaalden een A+, tegenover 14.788 studenten uit privéscholen. Die discrepantie wijst op twee problemen. Kinderen uit de overheidsscholen hebben een heel andere socio-economische achtergrond, zij zijn de eerste kinderen uit hun sociale klasse die naar school gaan – hun ouders zijn vaak analfabeet. Anderzijds moeten leerkrachten uit overheidsscholen geen verantwoording afleggen bij de overheid rond de resultaten van hun onderwijs. Die leerkrachten sensibiliseren is dus van het hoogste belang.

AL MEER DAN 100 DODEN DOOR NOODWEER IN NEPAL

Na de felle regen in de eerste helft van juli steeg het aantal doden tot meer dan 110. Tientallen mensen worden nog vermist. Ook de aardverschuivingen die het gevolg zijn van de overvloedige neerslagen eisten meer dan 20 slachtoffers. Meer dan 11 000 mensen zouden al verdreven zijn uit hun huizen. Dertig van de 77 districten zijn erg getroffen door de moessonregens, ook Kathmandu. In Dolpa, een afgelegen district in het noordwesten, kwamen zeker zeventien mensen om bij aardverschuivingen. In het moessonseizoen, dat duurt van juni tot september, komen elk jaar honderden mensen om in het zuiden van Azië.

ZELDZAME NEUSHOORN DOOD AANGETROFFEN

Parkwachters troffen een dode neushoorn aan bij een rivier in nationaal park Chitwan. Vermoedelijk werd het dier door een andere mannelijke neushoorn aangevallen, werd het zo in het water gesleurd en meegevoerd door de stroom. Het Chitwan park huisvest meer dan 600 neushoorns. Minstens veertig neushoorns van de zeldzame soort met slechts één hoorn zijn het afgelopen jaar gestorven, wat de bezorgdheid over het voortbestaan van het bedreigde dier doet toenemen.

HOE HOOG IS DE MOUNT EVEREST?

Over die vraag wordt al langer gediscussieerd, zeker nadat de aardbeving alles dooreen heeft geschud. De meting uit 1954, gedaan door India, zegt 8 848 meter. Volgens China zou de berg vier meter kleiner zijn, een Amerikaanse expeditie gaf in 1999 de berg dan weer twee meter extra. Nu gaat Nepal zelf een expeditie ondernemen om de hoogte van de berg te meten. De nieuwe Nepalese meting zal het zeeniveau in het Indiase Kolkata (het vroegere Calcutta) als nulniveau nemen. De metingen zullen zowat twee jaar duren.

ANG TSHERING SHERPA & JO LOGGHE...
+45 jaar ervaring!
MET ZOON DAWA STEVEN SHERPA, BERGBERLIMMER
EVEREST, LHOTSE, CHO OYU, GREAT HIMALAYA TRAIL

NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM
• RONDREIZEN • TREKKING • RAFTING • SAFARI • HOTELRESERVATIE • VLEGTUIGBOEKINGEN • EXPEDITIES

ASIAN TREKKING
Est. 1982

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal
Phone: 00977 (1) 4424249 / Fax: 00977 (1) 4411878
E-mail: info@asian-trekking.com / www.asian-trekking.com

Contactadres en info:
Astridlaan 39, 8310 Assebroek
Email: astrek@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

2020 KOMT ER AAN

Bikas Oud-Turnhout laat weten dat de kalenders 2020 gedrukt zijn en de opbrengst hiervan gaat naar de school in Khandbari.

Dankzij Bikas vriend en sympathisant Wim zijn het ook dit jaar weer prachtexemplaren geworden. Na de betaling van 15 euro (+ verzendingskosten) worden ze per post opgestuurd. Niet vergeten het adres er bij te zetten waar de kalender naar toe moet.

Betalen kan je via de rekening BE86 7390 1850 2850 op naam van Bikas Nepal, zet er bij 'kalender'.

Meer info: smulderskinderen@telenet.be

GIFTEN

Voor een gift van 10 euro per jaar ontvangt u ons trimestrieel tijdschrift (zwart-wit) per post en/ of online in kleur. Vanaf een gift van 40 euro ontvangt u een fiscaal attest. U kan ons steunen op het nummer BE32 2200 7878 0002 op naam van Bikas vzw.

[HTTPS://WWW.BIKAS.ORG/](https://www.bikas.org/)

Onze webmaster Omer D'Hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drielijngebreekt te maken. Heb je suggesties? Mail ze dan door naar omer@bikas.be.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

colofon

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

Vol.30, n°3 - juli / augustus / september 2019 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 15 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO)
Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, Bresserdijk 9, 2400 Mol, irene@bikas.be **Secretariaat:** Karel Arets, Doolstraat 36, 2275 Gierle, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 014 55 27 84 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk: www.dewrikker.be

'Bikas' is het Nepalese woord voor 'ontwikkeling'